

L^o Hoeren Prund

Pessa en / acte y en vers

original

de

2374

Agustin Morer

1885

Leicester Mass Nov 18

Dear Mother

9

My dear Mother

9

18

Leicester Mass Nov 18

1818

Personatjes

=

Paula

L^e Heeren Pruna

Lo doctor Garrofa

Pere

Meliton

—

10/10/10

-

10/10/10

10/10/10

10/10/10

10/10/10

—

L'Hereu Pruna

=

L'escena representa un
 hostal de fora. A l'esquerra
 del actor una taula. A la
 dreta hi haurà penjant un
 rellotje de paret. Portes al
 fondo, dreta y esquerra

=

Escena primera

Paula, cusint. Pere ocupat en

desgranar blat de moro i altre
ocupació anàloga.

=

Pere = Sabs, Pauleta l' que pensaba?
Qu' estém bastant sobregrats
Nos guanyém be la videta
y aném tipets y endressats
P'arem tenir bona idea
de veni á establir un hostal

Paula: Si; pels dispesers que venen

Pere = Tens rahó que no n'hi ha
Pero altres frioleras
nos ajudan á passar.

Dispesers no me s'hi ha l' metje
y algun mes d'en tant en tant

Paula = Si l' doctor! Per lo que ns paga!

Pere = Be, l'home; com ho farà,
 si ls malalts tampoch li pagan
 y están tots aconductats
 per un quintá de patatas,
 i un parell de pollas l'any
 En cambi l'doctor Carrófa
 també 'ns visita de franch,
 y també 'ns treu tots los comptes
 si 'n n necesitem fer may;
 l'una cosa va per l'altre.

Paula = Be, si, pobr'home, está clai,
 ja ho veig.

Pere = Luan pot també paga.

Paula = Lo cas es que no pot may!

Pere = Si, si, ab diners ó dinades
 al fi tot se va cobrant

2
Tenim també altres ganancies
anemho tot repassant,
A las tardes dels diumenjes
tenim lo saló de ball
qu'entre l'entrada, y refrescos
encara ns dona bastant.

Paula: No donan poch amolino
Ja sabs que may m'ha agradat

Pere: Y luego hi ha l'heren Pruna
qu'ab tres o quatre companys
per se'l mes rumbos del poble
sempre lo paga algun brenar
y s'ha fe' algun xocolate,
o algun cafe en ben dinat.

Paula: Vaya un tanto! tots l'esplotan;
per co'l volent tanto companys;

devant seu l'alsen als nuvols
y s'en riuhen d'amaçat.

Pere =

Gran sort ne teniu que n Pruna
siga tan tonto y bufat.

Sobrament per fe l faxenda
nos dona ganancia n gran,

(Pausa.)

Ab la verdura que cullo
hi quanys també alguns rals;
y una cosa m descuidaba
que també s'ha d'apuntar.

Loch lo director del coro
qu' en Pruna va organisa.

Paula =

Aixó t podra da molta honra
pero profit, no n' hi ha.

Pere =

Bo, moltas gotas de cera

fan tot un civi pasqual.

Q

Escena II

Dits y 'l Doctor (que tren lo cap per
la porta del quarto.)

Doctor: Paula?

Paula: Que se li oferia?

Doctor: Lo chocolate ja està?

Paula: Esperis una miqueta
qu'ara 'l vaig a fe escalfar.
(Sen va.)

Q

Escena III

Dits menos Paula

Doctor: Que tal, Pere, com va 'l coro

Pere: Lo coro anirà endevant;

es cosa de l'hereu Pruna,
 ell ho vol, y ho sostindrà;
 li sobran diners per ferho,
 es un hereu molt ricàs.

Doctor: Y donchs te afició a la música?

Pere: Mes que a la música al cant.

Avia fà dos o tres dias
 qu'estem ensejant un vals
 y altres pessas de música
 que ja'n sentirà a parlar.

Paula =

(Entrant.)

Aqui porto'l xocolate,
 crech que serà un rich fumât

(S'en va.)

Pere =

Paig a dins a buscar l'eina,
 y surto un rich a cavâr.

(I'en va.)

Escena IV

Lo Doctor, sol, prenent xocolate

=

+ Que s'aixó? quin gust tant pesim
No s'pot arribar a menjar!

Be, vamos, per lo que pago
no m'puch pas anar a queixar

Escena V

Lo Doctó y Melitón.

=

Meli:

(A la porta.)

Que viu aquí el senyor... Paga
si es ell mateix! Noy, que tal?

Doctor = Ola, Melitón, que t' passa?
que t' has perdut per qui dalt?

Meli = i Dy que no contabas veurem?

Doctor = No; no pas tan aviat.

Meli = i he donat una sorpresa.

Doctor = Es ben cert que m' has sobtat.

i i ls teus pares y familia?

i i tots los demés companys?

Quant desitjaria veurels?

Meli = i tots molt bons los he dexat.

C

Escena VI

Dits y Pere que surt d'una
porta interior ab una eyna
à l'esquerra, y s' dirigeix a

la del fondo.)

Doctor = Mireu, Pere, aquí os presento
un dels meus antics companys

Pere = Ay caramba!... Si?... M'alegro!...
Puz dir, celebros... Ay caram!
L'ue diu de bo?

Meli = Molt be, gracias.

Pere = Quina xafogó que fa.....

o L'ue diuhen per Barcelona?

Meli = Tot está ab tranquilidat....

Pere = Vaya! vaya!....

Doctor = **IV** Déuli un cuarto:

que pugja ana a descansar

Pere = Si vol, préngui l d'aquí l frente
ja ns veurém mes endevant.

Ora surto una miqueta
à cavar l'hort, y à regar.

(S'en va.)

Escena VII

Lo Doctor y Meliton

=

Doctor: Sentímnos. Aquí es la casa
hont visch: aquí es l'hostal.

Meli: ¿ ja tens forsas visitas?
Còntamho tot, com te va?

Doctor: Be; haig de confessar qu'al poble
tots m'han pres de molt bon grát;
si fos possible de viurer
sols de bona voluntat,
ay! que felis que seria!

Pero los dineros passant alts.

Meli: Donchs no t pagan?

Doctor: Be, ja m pagan
ab una saca de blat,
i be atmetllas i abellanas,
i butifarras y llart,
i algun paneret de fruyta.

Meli: Si questas ben avreglat;
y jo que venia a veurer
si m podias ajudar!

Doctor: Ho sento, m'es impossible.

Meli: Donchs, ves ara com ho faig?
Me trobo en un gran apuro;
aquest any m'haig de passar,
y al final de la carrera
sempre hi ha gastos, ja ho sabs.

Doctor: Vamos, lo mateix de sempre
 Quin cap has tingut, quin cap!
 Ara t trobas ab apuros,
 y tant com has malgastat.

Meli: Si al menos tingues vint duros....

Doctor: Jo no tets puch pas deixar.

Meli: Jo no tens per aquest poble
 algun amic hisendat
 que m volgués fé aquest obsequi?

Doctor: Hisendats, prou que n'hi há!
 En si voldrian dexarte'ls
 está la dificultat.

Jo conéch á l' Herreu Pruna
 cada dia ve á ensejar
 es molt amic de fer postas;
 de fé'l rumbós y cantar,

pero si res li demanas,
crech que no t'escoltará.

Meli: Acompanyamhi; probemho

Doctor: Te; ara l' veig que ve alló
Compte ab ell que jo surto;

no l' puch sufrir de pesat;

oy, que no t'escapi l' riurer,

que es molt tibát y bufát,

Si t' vols divertir una mica

li parlas en castellá;

te pendrà per personatge

y molt milló t' tractará.

(S'en va.)

Meli: Haig de jugarli una broma.

Comensém á formá el plan.

=

Q

Osceua VIII

Meliton y Lo' Hereu Pru-
na, (ridiculment vestit.)

= =

Música

=

Pruua: Jo soch l'hereu de can Pruua
y visch en aquest recó,
si visqués a Barcelona
podria se un gran senyor
Ab la leviteta
ben ajustadeta
la meua corbata
y un clavell aqui,

las noyas dirian
aixis que m veurian
mireu, ora passa
l' ultim figuri.

= = =
- Parlant -
(Sentantse.)

Pruua =

Buenas.

Meli =

Oh! Muy buenos dias
(Pausa.)

¿ Usted del pueblo sera?

Pruua =

(Ab importancia.)

No soy el Herreu biruela
que ya habra sido nombrar

Meli =

Si señor.

Pruna: ¿De mi persona que le habrían contado ya?

Meli: ¿Que es el contribuyente mayor del pueblo.

Pruna: Si, tal tengo una hacienda muy gorda que da al año, un dineral.

Tengo alli unos masoveros que a cada punto me dan un pareco de gallas d'indios para rostecer al ast.

o una manada de piosos o bien un altre viram.

Meli: Pues señor, si asi le obsequian muy buenas gentes serán.

Pruna: Como que yo soy el amo

de quien se han de confiar:
quieran hacerme contento
por que los deje suñar.

Meli = : Con tan buena renta, : como
no vive V. en la ciudad?

Pruna = Porque de aqui los vigilo
si trabajan bien o mal
y si hay algun bailete
que se pone a descansar.

hago el como aquel; me acerco;
y cuando estoy al detras
le doy un golpe de puño
al clatejo, que ya, ya.

El se vuelve todo mocho
y se pone a trabajar.

Meli = La vida en un pueblo, es siempre

muy monótona.

Pruna =

Coa, cah!

Al revés.

Meli =

¿Que diversiones

los dias festivos hay?

Pruna =

Por mi los dias de fiesta

no se concluyen camás;

como que vivo de rienda.

me puedo bien recreyar;

ahora voy a decirle

lo que mas gusto me dá.

Soy aficionado al canto

una cosa por demás,

Y hemos arreglado un coro

yo, y en Pedro del hostal:

en Pedro hace algunos gallos,

yo se mas bien de afinar
y vengo aqui cada dia
para poder ensayar;
algunos busca razones,
que por todas partes hay;
ya lo miran de mal oco;
pero á mi tanto me dá,
Por mas que digan ó que hagan
el coro se sostendrá.

porque yo soy muy tozudo
como todo catalán,

soy avrimado á la mia.

Meli = ¿ Donchs vosté no es castellá?

Com al entrá aqui, ha dit "buenas
yo m'ho habia figurat.

Pruena = No senyo; pero no 's pensi

haber dit un disbarat,
no es la primera persona
que m'ha pres per castellà,
perque diu que per parlarlo
hi tinch disposició gran.

Meli = I a mes deu tenir memoria

Pruua = Si senyo, may m'ha faltat
y un cop se'l nom d'una casa
ja no se'm olvida may.

(Pausa.)

I donchs, tornant al asunto
de que anavam evachonant....

Meli = Just, á la cuestió del coro

Pruua = Aixó mateix; á aixó vaig
A cantar cançons y coblas
tinch una afició tan gran.

que pe'l meu gust tot lo dia
sempre estaria cantant.

Dixis es qu'ara ab lo coro
m'hi recreyo, pero en gran!

¿Ho veu, donchs, si m'diverteixo?

¿Que m'falta per disfrutar

¿Que fan vostés per distreure's
allá dintre la ciutat?

Meli = Nos reunim los diumenjes
ab tres ó cuatre companys:
com som joves y de broma,
per res disfrutem en gran
Ara fa set ó vuit dias
estabam molt engrescats,
y ns varem fe un tip de riurer
ab uns que van apostar.....

Pruna: Expliquila aquesta aposta,
que hi soch molt aficionat.
Jo sempre n' faig per qui'l poble
y may n' he perduda cap.

Meli: Donchs aquesta la perdria.

Pruna: No hi ha perill. Com ho sab?

Meli: L' he vist fer varias vegadas
y may l' han pogut guanyar.

Pruna: Doncas jo, la guanyaria

Meli: Oh ca! Trequis ho del cap

Pruna: Donchs expliquila, que a ferla
ja hi estich mit empenyat.

Meli: Jo veu va que no s' esta un hora
frente'l rellotje plantat
seguint lo compas del pendol
dihent a cada tric, trac:

ara passa cap aquí

ara passa cap allà?

Pruna:

Dixó no faria? A veure

que s'hi vol jugar?

Meli:

Per mi hi aposto vint duros.

Pruna:

Per mi ja estan apostats.

Meli:

Es que s'condicio precisa

que no s'pot enriahonar,

no mes qu'aquellas paraulas:

Y si diu res mes perdrá,

Pruna:

Bueno; si senyo; enterados:

ja veurá com pagará.

Meli:

Cap ha tingut prou paciencia,

vosté tampoch la tindrá.

Pruna:

Com la feina no m'apresa

com no tinch qu'aná a jornal.

puch fe l que m donga la gana.

Meli: Miri, que s'en desdira.

Pruna: Glixo no; de cap manera

Meli: Miri que se'n burllaran.

Pruna: No coneix a Lo Herreu Pruna;
per mes que ma voluntat
sembli estranya a tots los altres,
també la faig; tant me fa,
que a un herreu d'aquesta talla
ningu l'ha de governar;
ara podem queda en l'hora
en que tinch de comensa.

Meli: Si li sembla be, a las onze

Pruna: Donchs a las onze sera

Meli: Vaig a descansa una mica

Pruna: Dintre un quart, aqui m tindra.

Escena IX

Pruna sol

=

Pruna: ¿Que jo no ho faré? Semblaba
que s' havia proposat
ferme pò, y que ho deixés correr:
y jo ja havia pensat
que com mes difícil fora
mes honra per mi; está clar.

=

Escena X

Dit y Pera

=

Pruna: Hola, Pere!

Pere = Oh hereu Pruna!
cuam te deus habé esperát!

Pruna = Feya cosa de mitj hora

Pere = No he distriet al hort cavént:

hi tinch uns pésols molt macos
que ja gránou y un faviar
que s' veu creixer.

Pruna = Que s' veu creixer!

No no he vist creixer res may.

Pera = Be, vamos; ara tu t' burlas
de la il-lusió que á mi m' faí.

Pruna = Com estich tan fet á veurer
á las mevas propietats,
horts tan gemats y verdosos;
ja ni tampoch ne faig cas.

Pera = Donchs passém á un altre cosa,

¿qu'has vingut per ensejar?

Pruna: ¿donsas? com tots los dias

Pera: Es que jo no puch bufar;
n'he fet una mica massa

y m'atropella l'cavár.

¿te vindrà be aquesta tarde?

Pruna: Bueno, si sino demá.

Pera: ¿t'en vas?

Pruna: Ja tornaré luego.

Pere: Paula; porta l'esmorzar.

(En Pere s'asenta a taula mentres
en Pruna s'en va.)

P

Escena XI

Pere, y Paula.

=

Paula = o Que no vols esperar el metje?

Pere = No, no; qui sab cuan vindra:
porta, porta lo que hi ha
y no ho deixem refredar

Paula = (Posantho a taula.)

Nostre Senyo n donqui al pobres
que no n tenen,

Pere = Deu t'ho pach
lo bon desitj; y ara mira;
ves a dintre a busca un plat
que la Margarida ciega
lo deura veni a buscar.

(Paula ho fa.)

Pere = (Ompla el plat.)

Bueno; aixis: Cuan Deu ne dona
din que per tothom n hi ha.

(Pausa.)

¿ May dirias que pensaba?

Paula: Loue se jo.

Pere: Si aquet més fa
trenta nou anys, i cuarenta
que jo y tu! ns varem casar.

Paula: Trenta nou.

Pere: Ah! ja m semblaba
a mi que no n feya tans.
Com passa el temps!

Paula: No, que vola
I no ns en hem adonát;
Sembla ahí que per las festas
anabam al ball de rams,
tu, tota airosa y guarnida
ab lo devantal brodát;

jo ab la boquetina torta,
y un clavell aqui al costat.
: Recordas lo que cantabam?

Paula: Sempre me n' he recordat.

Música

Los dos: A cinch sous y mitj lo bano,
una pesseta l' ram
Danseu, danseu ninetas
quels tontos van pagant.

(Parlant.)

Pere: Sembla qu' encara m' hi trobo
y tans anys com han passat
Lo cap, temps ha que m' blanqueja:

las camas s'han rovellat,
Paula: A mi també tot me cansa,
tot m'atropella.

Pere: Tu ray!
Ho digues jo que trevallo!
Però tu? per lo que fas!.....

Paula: Ah si! No faig res si't sembla,
com que tu no t'hi has trobat!
Haber d'endressar la casa,
fer la cuina, y rentar ls plats.
Te sembla que no trevallo
no mes l que va a cavari

Pere: Per lo que costa!

Paula: Ho probessis!

Pere: No es pas un gran escarriàs.

Paula: Aquestas feinas menudas

com no's veuhen, ningui ho plany
Prou que se jo lo que m costa
lo tenirho tot com cal.

Pere: Be, també t llueix la casa

Paula: Me faig uns tips de fregar!
que las mans totas s'hem pelan

Pere: Sembla que no serà tant.

Paula: Ho probesses; ja sabrias
lo que s'ana escorassat

Pere: Ara t que vols es que t planyi

Paula: No m planyis! ja ho trobarás,
aviat cauré malalta

que ja no ho puch aguantar.

Pere: I donchs jo, que vols que hi fassi?

Paula: Que m'haurias d'ajudar,
te ja estaria contenta,

sols que frequessis 'ls plats.

Pere :

No vull fer de Joan doneta.

Paula :

Si estich mala, be hi perdria's.

De metje y de medicinas
t'en faras un dineroil.

Pere :

No t'ha de dar cap cuidado,
per no no t'en has d'estar.

Ja sabs que 'l Doctor Georofa
sempre ns visita de franch.

Paula :

Tu t'en brulas; bueno, bueno;

Algun dia en ploraras.

Pere :

Quins pensaments tan ridiculs!

ves si aniré á rentá 'ls plats!

Paula :

Be ho faig jo.

Pere :

Quinas botllofas
ab lo llexiu tan cremant!

Paula: Per xó; per xó no vull ferho; ⁵⁰
Las unglas se m'han tallát,
Las mans las tinch escaldadas,
los dits tots embotornats
per xó que t'ho dich de serio,
no ho podré pas aguantar.

Pere: Que vols que t'hi diga

Paula: Ajudam,

Pere: Si, ara hi corro; ja vá.

Tan es que risquis com rasquis
á mi no m'convencerás.

Paula: Y donchs que lo pregui qui vulgui.
Per mi á l'aiguera estarán,
Guarda que lo toqui.

Pere: Jo menos!

Que boléts que s'hi farán.

Paula = Si comensan á enllerdarse
no ls fariás nets cuan voldrás,
ja t' aviso.

Pere = Moltes gracias,
d'aixó ja t'en cuidarás.

Paula = No t'ho crequis; jo no ls frego
cap dia d'aquí endevant,
y avuy per puntillo, menos.

Pere = Ho veuriem si ls fregarás.

Paula = Si tardas molt á rentarlos
la pols s'hi anirà engreixant.
que t' costará molt de treure

Pere = Hi passariem un respall.

Paula = No sigas tan tossut, home,
aixó no costa pas tant,
mira si avuy los freguessis,

Jo 'ls pregaria demà,
y aixis us ho repartiriam
com ben avinguts germans.

Pere = Si, si, si, que la sabs llarga,
ara tu m' vols enganyar.

Paula = Ab tan poch que m' tens contenta
y aixó justament no ho fas;
antes eras mes galanta
que diuhen los castellans.

Pere = Be! podriam fe una cosa.

Paula = Digas; que habias pensat.

Pere = Ni la teva, ni la meva;
ho podriam arreglar.

Paula = Pero com?

Pere = Que dem que els pregui
l' primer qu' en a honara.

Paula = Bueno; molt be si.

Pere = i t'agrada?

i ho fem aixis?

Paula = Ben pensat.

Pere = Donchs comensém; a la una.....

Paula = Tu, espera; encara no val.

La Rosa diu que li cullis
favas per demà passat.

Pere = Ya tenias temps de dir-m'ho.

Paula = Si? per tu podé guanyá.

Pere = Fins demà passat.....

Paula = Encara
no hauré pas enraonát.

Pere = Ah! No mes val la jugada
pels qu'avy s'han de ferçar.

Paula = Bueno.

Pere:

A la una ; à las duas.
à las tres : Desd'ora val.

(Aqui hi ha una curta escena muda consistint sols en mimica, fins qu'entra l'home Pruna.)

Escena XII
Dits y Pruna

Pruna : Aquí m' teniu de tornada bon profit, y deu vos quart.
Bo! que no m' torneu contesta quin paper de rimples fan!
¿Que no heu sentit lo que os deya?
Vos he dit que Deu vos quart.

(Moart y muller se desfan
à cortesias.)
Ay Sant Magi.

Escena XIII

Dits y Meliton, que treu lo
cap per la porta del quarto)

Meli = Hereu ciruela.

Pruna = Hereu Pruna;

Ciruela es en castellá,

Ho vaig trová á un dictionario
que un drapsaire m va dexar.

Meli = Ah! ja entench.

Pruna = Donchs que volia?

Meli = Desd'aquí es vaig vigilant.

Pruna: Si, si, no tinga cuidado,
no seré jo qui, perdria,
No' entretenia per' qu' estos
que no se que 'ls ha agafat.

Meli: (acostantse.)
¿Que volen alguna cosa?
¿Que no poden enrahonar?
¿Donchs perque parlan ab signos?
Jo crech que s'han rematat.

Pruna: Mivri; l' milló que fariam,
seria fugi aviat,
perque si ho sab la justicia
y'ns portan a declarar,
encara ns farian cárrechs.

Meli: No, home; no n'hi ha per tant.
Cuan vinga l' doctor Garrofa

à veurer lo que dirá.

Pruna: Jo, lo boigs no'm fan gaire gracia
si s'arriban á acostar,

pego un brinco, que no'm veuhen
de cuatr'horas al voltant.

Meli: ¿S'arrepanteix tal vegada
de lo qu'habiam tractat?

Paraula es paraula.

Pruna: Home!

Jo arrepenhir-me y ¡que's cas!

He dat la meua paraula

y no la retiro may.

Meli: Ara es l'hora; D'aquet cuorto
jo me l'estaré mirant.

(. S'en vá.)

(Després d'haverse assegurat

que ls dos vells estan tranquils
 en Pruna se planta devant del
 rel-lotje y ab gran solemnitat va
 repetint: " Ara passa cap aqui.
 Ara passa cap allà." (cada vegada
 que passa'l pendol. En l'escena que
 segueix ho dirá ab veu mes baixa,
 mentres parla'l Doctor Carrofa.)

Escena XIV

Pere, Paula, Pruna y Doctor

=

Doctor = : Aquell senyo qu' aqui hi havia
 sabieu cap' hont s'en ha anat?

Pruna: Ara passa cap aquí
ara passa cap allà!

(Lo Doctor al sentir "Ara
passa cap aquí" va a mirar
lo cuarto, pero quan sent
"Cap a allà" cambia de
direccio y corre cap a la
porta Reapit.)

Doctor: Per xó no devia pas perdners
Cap allà heu dit? No l' veig pas
(al girarse va observant.)

(a tots.)

Aquell s'ha tornat tarumba
y aquets, quin paper que fan!
(A Pere.)

i Que saben lo que li passa?

(Per Pruna Pere corrinsa

las espatllas, y vol explicar-se
ab signes. Paula fa lo mateix.

Lo metje ls contempla estranyat)

Son tots ximpls! que s'estrany

O han aixecat massa l'colse

O jo no ho entench! o L'ui sab,
si ls hi des una sangria!

Que no siga un ram de sanchs

(Pere y Paula s'apartan.

honorisats. A Pruna.)

o Quina mania es aquesta
qu'ora habeu sobreplegat?

Vos haig de parla una estona

vos he vinout a buscar

he enat primé a casa vostra

pero com no os he trobat!....

Pruna: Ara passa cap aquí,
ara passa cap allà.

Doctor: Es que jo no estich per bromas!
ja sabeu que may ne faig!
deixeu-se de ximpleries

siquieu un rich mes formal
y escolteu lo que vull dirvos
que s'una cosa important.

L' Ajuntament d'aqueix poble
te sessió avuy; jo hi he anat,
y cuan ha vist que faltabau
l' arcalde os ha demanat;

Diu que hi haneu ben depressa
perque' teniu que tractar,
avuy mateix d'un assumto

que s' de interès capital
per qu'et poble; deuse pressa
cuiteu, sino fareu tant,
per que son prop de las dotse
y la sessió s' va a aixecar.

Pruna: Ara passa cap aquí
ara passa cap allà.

Doctor: Que li ha passat aquest home?
vamos es boig rematat.

Pruna: Ara passa cap aquí
ara passa cap allà.

Doctor: Be, Pruna, no feu lo ximple;
comenséu a ser pesat.

Me en vaig a buscar l'arcalde;
aquestas burles no s' fan
per mes que siguien en Pruna

de mi no es heu de burlar.

Prima: Ara passa cap aquí,
ara passa cap allà.

(Lo metje s'obra cap a la
porta, pero al trobarse
frente a en Pere li diu.)

Doctor: Potse a vos vos voldria creuwer;
i que sabieu que li ha agafat?
Ves que li dich al arcalde
Jo m'habia encarregat
d'anarlo a buscar, y portarlo
i y ves ara com ho faio?

Prima: Ara passa cap aquí,
ara passa cap allà.

Doctor: Bueno; si passa que passi
ja l'poden deixar passar;

y calleu d'una vegada
qu'arribo i estai amohinat.

Pruna = Ara passa cap aqui
ara passa cap allá.

Doctor = Hont va aquest ximple, aquest tonto,
i potser si que s'ha pensat
qu'essent l'hereu de can Pruna
de tothom se pot bucliar?

(Hol veurer que l'metje s'en-
fada, 'n Pruna crida mes)

Pruna = Ara passa cap aqui
ara passa cap allá.

Doctor = I vos, Pere segons sembla
també hi esteu complicat.
y no volieu que aquest poble
hi vagi res bo endevant,

vos tenia en bon concepte;
vos creya un rich mes formál;
y ora ab molta pena trobo
qu'anaba ben enganyát.

(Pere s'escusa ab movi-
ments exajerats.)

Sequiu, sequiu fent companyas
algun dia os pesará.

Prima: Ora passa cap aquí
ora passa cap allà.

Doctor: (A Pere.)

Si continuéu fent lo ximple
alguns càrrechs vos farán.

(Al sentir que li faran cà-
rrechs, en Pere s'aixeca tot
decidit a fe marxar a'n

Pruna, al qui forcejan un rato.)

Doctor = Dixis home, aixis empenyense
que s'en vaigi cap enllà;
cap a casa de la vila
que es esperan.

Pruna: i Que pesats!
i No vegeu qu'era una aposta?

Acto
Escena XV
Acto.

Meli = Lou'ora l'heu perdut parlant.

Pruna = (Picant de peu.)

Malvinatje.

Doctor = (Poient.)

Ja entenche ara.

Pruna: Perquè m'ha d'atormentar?

Doctor: Donchs perquè no ho deyan antes?

Meli: Consti que jo l'he guanyat.

Doctor: Y quant es?

Meli: Vint duros.

Pruna: Basta

que ho hagi dit los tindrà.

Meli: Es que paraula es paraula.

Pruna: Si senyo, si, ja ho se, ja:

y la paraula d'en Pruna
pesa mes qu'un campanar.

Pero m dol mes del que pensa
l'haberme deixat guanyá:

no pels diners; qu'a mi m sobran
mes me dol pel que dirán.

Doctor: L'Ajuntament vos espera.

Pruna: Per mi 's pot fer repicà

Doctor: Per fer coses tan estranyes
primé ho'bian de explicar.

Pruna: Del que faig no 'n dono comptes

Meli: Feu ben fet.

Doctor: i Ya mi que m'fa?

Pruna: Tota la culpa es d'en Pere

Pere: Jo!

Paula: ^a Tu rentaràs ls plats

(S'hauria procurat que els ultims
anteriors versos sigan dits ab grans
crits y confusió perque l'exclamació
de Paula produexi efecte còmic.)

Doctor: Y ara, i que nos ha passat, Paula

Pere: Si que m'has ben atrapat.

Batualisto! Morracatro!!

Prima :

Expliqueu-vos lo que hi ha.

Pere :

Es qu'he perdut una aposta
que no'm surtirà tan car
com la terra; ns disputabam
de qui fregaria ls plats.
y hem quedat quels rentaria
el primer d'enrahonar.

Doctor =

(A Paula..)

Pes heu tingut mes constancia

Paula :

Prou que m'en he recordat.

Pere =

Jo també me'n recordaba;

pero al sentirvos cridar;

y donarme a mi la culpa,

m'he distret un xich, y cap:

hi he caigut de quatre potes.

Paula =

No!! No digas disbariats.

60

Pere: Be, vames; com vols qu'ho diga,
m'he ficat dintre del fanch

Meli: (al Doctor.)

Si vols res per Barcelona
me n'hi vaig en ben dinat.

Doctor: Que tingas molt bon biatje
(impacient.)

La sessió s'heu acabar:

(A Pruna.)

L'Ajuntament vos espera

Pruna: Que pot ser so'l seu criat

Doctor: Me fa consumi aquest home
ora vejas que dirán.

Meli: ¿que digan lo que vulgan.
no t'apuris! que hi farás.

Pere: Escolta heréu de can Pruna!

¿ que 'n traurien d'està amohinats?

A tu't pendrian per ranci
y a n' a mi per mal carát.

Pruna : ¿ Jo ranci? De cap manera

(A Meliton.)

¿ Cinga a casa en ben dinat.

Paula :

(A Pruna.)

Aquets diners si ho mirabam
no se si 'ls hi has de dar :

qu'aixó es fruit d'una jugada
y lo que s' guanya jugant,
es una mitja rapinya,

y no es atquirit com cal.

Pruna :

Jo 'ls hi dono, 'ls hi regalo
y ningú me'n pot privar ;
perquè la meua paraula

may dirán que l'he trencat;
y miréu de no ficarvos
allà 'hont no vos han demanat.

Doctor: No maltracteu a la Paula.

Pere: Sosegat, home que fas?

Fes lo cor fort, home, alegre
que veigiu que tant te fa.

Doctor: L'ajuntament vos espera.

Pruna: Si s'causa, ja's pot sentir
(Que podriam fé ara Pere
que d'aixó tan se m'en dona
y estich content com avans!

(Pere y Pruna parlan
apart.)

Paula: Quin modo de maltractar-me
sont que d'ell ja no'n faig cas.

Doctor: Ja l'coneixen; quan s'enfada
no sab que diu ni que fa.

Paula: Lo coneix desde criatura
y si l' veig ab mi enfadat,
ho prenh com criaturadas

Doctor: No ho fa ab malicia

Paula: Yes clá.

Pruna: (Dirigintse á tots.)

No hi ha d'haver cap renyina,
que dem amichs com avans,
per provarlo que lo aprecio
los convido á un bon diná,
en Pere se'n encarega.

Pere: Lo heren Pruna l'pagarà.

Despres hi haurá café y postres
y vi ranci y usual

després... encara mes cosas.

Paula: Després... fregarais lo plato.

Pruna: Després de las dos apostas
que aqui hem afectuat
jo proposo ferne un altre
que seguì l'haig de guanyar

Pere: No volquen fer mes apostas
que perdrem com las d'avans

Pruna: Oh! ca! sols demano al publich
un aplauso per final.

Pruna

[Faint, illegible handwriting, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

1707.